

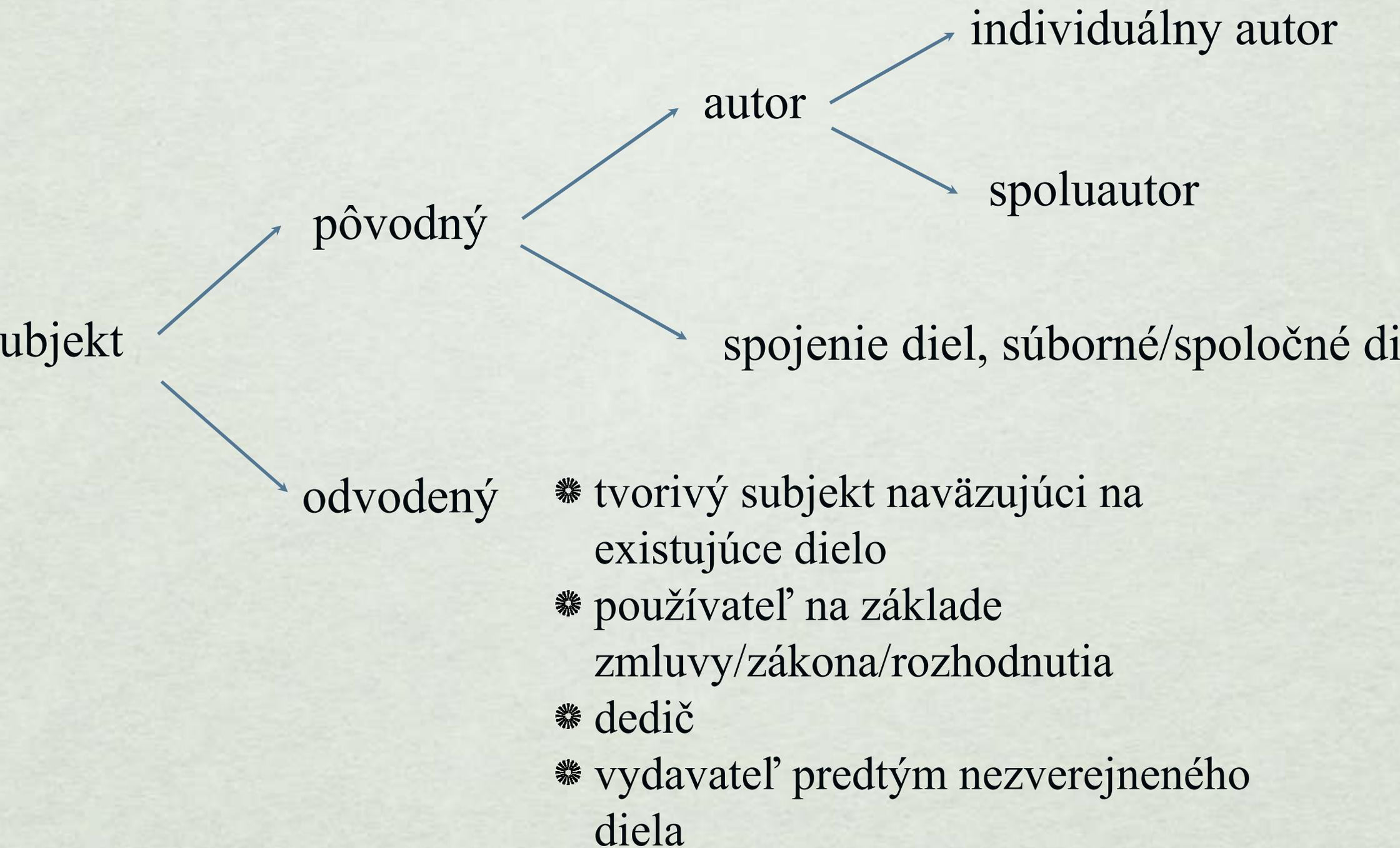
Autorsko-právna ochrana diela (ochrana autorského práva)

Michal Matulník

Ochrana práv autora (slovesného) diela poskytovaná normami autorského práva

- ✿ vymedzenie autorského práva - (i) predmet, (ii) subjekty, (iii) obsah, (iv) vznik a trvanie autorského práva
- ✿ zákonné licencie, autorské zmluvy
- ✿ občiansko-právna ochrana
- ✿ procesné uplatnenie občiansko-právnej ochrany
- ✿ trestno-právna ochrana

- ✿ literárne a iné umelecké dielo a vedecké dielo [DV: slovesné dielo (aj ústne podané/inak vykonané) a počítačový program, divadelné, hudobné, audiovizuálne dielo, maľba, fotografické dielo, architektonické dielo, dielo úžitkového umenia, kartografické dielo]
- ✿ výsledok vlastnej tvorivej duševnej činnosti autora
- ✿ nezahrnuté v negatívnom vymedzení [ochrana sa nevzťahuje na: (i) myšlienku, spôsob, systém, metódu, koncept, princíp, objav alebo informáciu, ktorá bola zahrnutá do diela, (ii) právny predpis, úradné rozhodnutie, verejná listina, úradný spis, STN ...]
- ✿ vyjadrené v podobe vnímateľnej zmyslami

- ☼ fyzická osoba, ktorá dielo vytvorila
- ☼ fyzická osoba, ktorá vybrala alebo usporiadala obsah súborného diela
- ☼ predpoklad autorstva (vyvrátiteľná domnienka autorstva)
 - fyzická osoba, ktorej meno je na diele uvedené zvyčajným spôsobom, pokiaľ sa nepreukáže niečo iné

osobnostné práva*

- * právo na autorstvo
- * právo na označenie diela
- * právo rozhodnúť o zverejnení
- * právo na nedotknuteľnosť diela
- * právo na ochranu pred hanlivým nakladaním s dielom
- * právo na autorský dohľad

majetkové práva

- * právo použiť dielo
- * právo udeľovať súhlas na použitie diela (najmä na: vyhotovenie rozmnoženiny, verejné rozširovanie, spracovanie/preklad/adaptácia, zaradenie do súborného diela, verejné vystavenie/vykonanie/prenos)
- * právo na náhradu odmeny
- * právo na primeranú odmenu
- * právo na odmenu pri ďalšom predaji

- ❁ vzniká okamihom, keď je dielo vyjadrené v podobe vnímateľnej zmyslami
- ❁ vzťahuje sa na dokončené dielo, jeho vývojové fázy a časti vrátane názvu a mien postáv (pokiaľ spĺňajú pojmové znaky diela)
- ❁ osobnostné práva zanikajú smrťou autora
- ❁ majetkové práva trvajú (pokiaľ nie je stanovené inak) počas autorovho života a 70 rokov po jeho smrti

- ✿ vyhotovenie rozmnoženiny zverejneného diela
- ✿ citácia diela
- ✿ propagácia výstavy
- ✿ použitie diela umiestneného na verejnom priestranstve
- ✿ použitie diela na vyučovacie účely
- ✿ použitie diela pre potreby zdravotne postihnutých
- ✿ použitie diela - občianske, náboženské obrady, školské predstavenia
- ✿ použitie diela knižnicou alebo archívom
- ✿ dočasné alebo náhodné vyhotovenie rozmnoženiny diela
- ✿ použitie diela na informačné účely
- ✿ použitie súborného diela
- ✿ rozmnožovanie a úprava počítačového programu
- ✿ spätný preklad počítačového programu

- ❁ použitie diela bez súhlasu autora/bez nároku na odmenu
- ❁ predmet - krátka časť zverejneného diela
- ❁ účel - recenzia, kritika, vyučovacie účely, vedeckovýskumné účely, umelecké účely
- ❁ použitie musí byť v súlade so zvyklosťami
- ❁ rámec musí zodpovedať účelom citácie
- ❁ povinnosť uviesť meno autora/názov diela/prameň

Zmluva o vytvorení diela

- ✿ prechod vlastníckeho práva k substrátu, na ktorom je dielo vyjadrené
- ✿ bez licenčnej zmluvy právo použiť dielo neprechádza

Licenčná zmluva

- ✿ udelenie súhlasu na použitie diela
- ✿ obsahové náležitosti - (i) spôsob použitia diela, (ii) rozsah licencie, (iii) časový rozsah, (iv) odmena
- ✿ obligatórna písomná forma

- ❁ nárok na určenie autorstva
- ❁ zdržovací nárok (nárok domáhat' sa zákazu ohrozenia/neoprávneného zásahu)
- ❁ odstraňovací nárok (nárok domáhat' sa odstránenia následkov zásahu)
- ❁ satisfakčný nárok [ospravedlnenie, zverejnenie rozsudku, náhrada škody (skutočná škoda, ušlý zisk), náhrada nemajetkovej ujmy, vydanie bezdôvodného obohatenia]
- ❁ nárok na poskytnutie informácií (informácie o pôvode rozmnoženiny/napodobeniny, o spôsobe a rozsahu jej použitia, o službách porušujúcich AP)

Aktívna legitimácia

- ✿ autor, dedič, autorovi blízka osoba
- ✿ osoba s výhradnou licenciou
- ✿ osoba, ktorej bol zverený výkon majetkových práv autora
- ✿ osoba, na ktorú bolo prevedené majetkové autorské právo
- ✿ autorský zväz, organizácia kolektívnej správy, komora

Pasívna legitímácia

- ❁ porušovateľ autorského práva
- ❁ osoba, ktorá vyvíja/vyrába/ponúka/dováža/rozširuje alebo využíva pomôcky určené na odstránenie technického zariadenia slúžiaceho na ochranu práv podľa AZ (§ 59 ods. 1 AZ)
- ❁ osoba, ktorá odstránila/zmenila elektronickú informáciu na správu práv (§ 60 ods. 1 písm. a) AZ)
- ❁ osoba verejne rozširujúca originál diela alebo jeho rozmnoženinu (§ 60 ods. 1 písm. b) AZ)
- ❁ osoba, ktorá na svoje dielo použila názov/vonkajšie úpravy oprávnené použité iným autorom pri diele rovnakého druhu, ak by tým mohlo vzniknúť nebezpečenstvo zámieny (§ 61 AZ)

- ✿ príslušnosť súdov
- ✿ náležitosti návrhu
- ✿ osobitné procesné inštitúty

- § 283 Trestného zákona (Porušovanie autorského práva)
- Kto neoprávnene zasiahne do zákonom chránených práv k dielu, umeleckému výkonu, zvukovému záznamu alebo zvukovo-obrazovému záznamu, rozhlasovému vysielaniu alebo televíznemu vysielaniu alebo databáze, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.
- Kvalifikovaná skutková podstata (§ 283 ods. 2 až 4 TZ - ts: 6M/3R; 1R/5R; 3R/8R) : (i) ak činom spôsobí väčšiu škodu, (ii) závažnejší spôsob konania, (iii) osobitný motív, (iv) prostredníctvom počítačového systému, (v) ak činom spôsobí značnú škodu, (vi) ak činom spôsobí škodu veľkého rozsahu, (vii) ak čin spôsobí ako člen nebezpečného zoskupenia.

- § 32 ods. 1 písm. b) Zákona o priestupkoch:
- Priestupku sa dopustí ten, kto neoprávnene použije dielo podľa autorského práva alebo umelecký výkon.
- Za priestupok podľa § 32 ods. 1 písm. b) ZoP možno uložiť pokutu do 99 eur.

ĎAKUJEM ZA POZORNOST